

Protestantse Gemeente
Breda

S'Amen

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Breda - 19e jaargang no. 6, september 2026

Startzondag

6 september

In dit nummer:

- Startzondag-
- In gesprek met Maartje de Vries-
- Proeven van geloven-
- De godvrezende zeeman-
- Walk of Peace, 26 september-

S'Amen

Colofon:

S'Amen is het kerkblad van de Protestantse Gemeente Breda.

Kopijdatum volgende S'Amen:

dinsdag 15 sept 2026

Kopij sturen aan redactie:

Email: samen@pknbreda.nl

Foto's graag in een aparte e-mail toesturen, bij voorkeur in groot formaat en hoge resolutie.

Volgende verschijningsdatum:

03 okt 2026

Redactiestatuut:

www.pknbreda.nl/samen

Redactie:

Leon Geschiere
Arne Goudriaan
Joyce Rijke
Suzanne Hoesen
Adriaan Niemantsverdriet

Bij de voorpagina:

Illustratie: A. Niemantsverdriet

Opzeggen:

Als u dit blad niet meer wilt ontvangen kunt u dit doorgeven aan het kerkelijk bureau, zie contactgegevens hieronder.

Kerkelijk bureau:

Mieke Frankfoorder-Boevé
Pottenbakkerstraat 51
4813 LB Breda
Tel.: 06-24705414
Email:
ledenadministratie@pknbreda.nl

Uitgeverij:

Dit is een uitgave van De Zalige Zalm, bureau voor geloofscommunicatie.

Drukkerij:

Koninklijke Drukkerij Em. de Jong,
Baarle-Nassau

Protestantse Gemeente Breda

Lucaskerk

Tweeschaar 125
4822 AS Breda
Tel.: 076-542 24 33

Markuskerk

Hooghout 96
4817 ED Breda
Tel.: 076-514 00 80

Johanneskerk

Dreef 5
4813 ED Breda
Tel.: 076-521 05 45

Pastoresteam

Ds. Ton van Prooijen
T 06-29283935 / 076-5423334
E ds.vanprooijen@pknbreda.nl

Ds. Thijske Fraanje
T 06-14762611
E t.fraanje@pknbreda.nl

Kerkelijk werkers:

Hanny den Ouden
T 06-48549088
E h.denouden@pknbreda.nl

Lenard Schouten
T 06-34840499
E l.schouten@pknbreda.nl

Vertrouwenspersoon:

Rani Kulik
E ranikulik@pknbreda.nl

Wat te doen bij overlijden! Zie pagina 13

Kerkenraad PGB

Email: scriba@pknbreda.nl

Vrijwillige bijdrage S'Amen

NL91 ABNA 0520 2278 67 t.n.v.
Prot. Gemeente Breda
o.v.v. "S'Amen"
(Richtbedrag: € 25,- per jaar)

Website:

www.pknbreda.nl

Collectebonnen

A. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 0,75 per bon, totaal dus € 15,00 per vel.

B. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 1,50 per bon, totaal dus € 30,00 per vel.

C. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 2,50 per bon, totaal dus € 50,00 per vel.

Bonnen kunnen besteld worden door overschrijven van € 15,00, € 30,00, € 50,00 (of een veelvoud daarvan) op bankrekening NL 91 ABNA 0520 2278 67 ten name van de Protestantse Gemeente te Breda (met vermelding van de gewenste soort vellen)

Financiën

Protestantse Gemeente Breda:

ABN AMRO NL91 ABNA 0520 2278 67

Diaconie Protestantse Gemeente Breda:

ING bank NL89 INGB 0001 0708 50

ZWO groep Protestantse Gemeente Breda/Ginneken:

ING bank NL14 INGB 0001 5429 41

MEDITATIE

De zomervakantie loopt ten einde. Voor de een was het een tijd van ontspanning, van stranden en bergen, van nieuwe indrukken en verfrissende rust. Voor de ander was het een periode van thuisblijven, van zorg voor familie of vrienden, van eenzaamheid of misschien van ziekte en onrust. Vanuit al deze verschillende omstandigheden komen we weer samen aan de start van een nieuw seizoen. En zo moest ik denken aan de liedtekst van het lied 'met andere woorden'. Het is een lied dat je als opening van een kerkdienst kan zingen en daarin zit het couplet:

*Woning waar mensen meer dan welkom zijn,
een pleisterplaats om bij elkaar te komen,
waar elk van waarde is die hier verschijnt,
waar lachen is en tranen mogen stromen,
deuren die open staan voor groot en klein,
waar mensen volop nieuwe liefde dromen.*

We zijn allemaal anders. Onze levens, onze omstandigheden, onze herkomst, waar we van houden, hoe we het liefst zingen: we verschillen. Toch is er iets wat ons verbindt, iets wat ons samenbrengt: de zoektocht naar houvast, naar betekenis, de hoop op en het geloof in die Goede God met zijn/haar allesomvattende liefde. En hoe mooi is het dan dat we 'een lach en een traan' mogen verschijnen, gewoon zoals we zijn. Dat we een plek mogen zijn 'waar mensen van liefde dromen'.

Dat we zo'n plek zijn willen we graag delen! Daarom organiseren we een introductiecursus 'proeven van geloven'. Deze cursus is een uitnodiging om kennis te maken met christelijk geloof zoals dat we in de Protestantse Gemeente Breda beleven. Geen cursus met kant-en-klare antwoorden, maar een open en gastvrije kennismaking: een plek om anderen te ontmoeten, stil te staan bij wat je raakt en te onderzoeken of deze manier van geloven bij jou past. (Blz. 6 meer informatie).

Misschien bent u in de vakantie wel een kapelletje of een kerk binnen gelopen waar u niet eerder was. En dan dat besef: ook hier wordt geloofd, gebeden en gezongen. Geloof is overal. En misschien juist ook op plekken waar je op zoek bent naar zekerheid. Zo zijn er predikanten en geestelijk verzorgers bij defensie, in ziekenhuizen, in gevangenissen, maar juist ook op zee. Ik kreeg een prachtig artikel toegestuurd over 'de godvrezende zeeman' dat u op blz. 16 in S'Amen kunt lezen. In de scheepvaart, waar gevaar op de loer ligt, is geloof geen

abstract begrip. Het is houvast dat je niet alleen bent, ook als de golven hoog zijn. Zo kan geloof voor ons allemaal een anker in de storm zijn

Deze zomer hebben we te maken met hoge temperaturen en aanhoudende droogte. Het doet ons elke keer weer nadenken over de klimaatverandering en de toekomst van onze aarde. Soms voelen we ons machteloos, alsof we niets kunnen doen tegen de grote uitdagingen van deze tijd. Maar juist dan is de vraag: wat kan ik doen? Hoe kunnen wij onze verantwoordelijkheid oppakken? In Genesis 2:15 lezen we: "God, de HEER, bracht de mens dus in de tuin van Eden, om die te bewerken en erover te waken." Deze woorden herinneren ons eraan dat we zijn geroepen zijn om zorg te dragen voor de schepping, om te bewaren wat ons is toevertrouwd.

Dat is precies waar we op Startzondag mee aan de slag gaan. Het thema is dan ook Groene Kerk – een uitnodiging om na te denken over hoe we, elk op onze eigen manier, kunnen bijdragen aan een betere, duurzamere wereld.

En er staat nog veel meer moois op het programma dit seizoen. U leest hier meer over in deze editie.

Woning waar mensen meer dan welkom zijn, een pleisterplaats om bij elkaar te komen, waar mensen nieuwe liefde dromen: Dat het zo mag zijn!

Thijske Fraanje

INHOUD:

- 4 Actueel
- 7 Algemeen Kerkelijk Nieuws
- 8 Diaconie
- 12 In gesprek met Maartje de Vries
- 13 Rondom de wijkkerken
- 18 Jeugd
- 19 Agenda vieringen

Actueel

Leerhuis voor heel Breda in de Lucaskerk

Iedereen is van harte welkom!

Woensdag 23 september; Aanvang 20.00 uur "Buig niet" In gesprek met Ad van Nieuwpoort

In een tijd waarin autocraten de dienst uitmaken, flagrante leugens als waarheden worden verkocht, techmiljardairs onze publieke ruimte lijken te bezetten en daarmee voor een groot deel bepalen hoe wij denken, zullen we alert en weerbaar moeten blijven. En dat is niet zo eenvoudig. In Buig niet laat Ad van Nieuwpoort zien hoe een actuele herlezing van aloude Bijbelverhalen ons kan helpen om mentaal weerbaar te worden. Deze verhalen zijn volgens Van Nieuwpoort bedoeld om onze 'goedgelovigheid' te bevragen en ons een nieuw perspectief aan te reiken. In zijn verrassende duiding van het Bijbelboek Daniël, dat hij in verband brengt met stemmen als die van Václav Havel, Timothy Snyder, Aleksej Navalny en Byung-Chul Han, laat hij zien hoe de verteller alles uit de kast haalt om zijn lezer aan te moedigen tot zelfreflectie en verzet. Mentale weerbaarheid begint, volgens Van Nieuwpoort, door jezelf vragen te stellen. Buig niet toont hoe het herlezen van Bijbelverhalen ons daarbij kan helpen.

Dr. Ad van Nieuwpoort is predikant van de Haagse Duinzichtkerk, publiek theoloog en schrijver van tal van boeken op het snijvlak van Bijbel en actualiteit.

Ds. Thijske Fraanje zal op deze avond in gesprek gaan met dr. Ad van Nieuwpoort.

Woensdag 28 oktober; aanvang 20.00 uur: 'God in de supermarkt

Het is vast herkenbaar. Je staat in de supermarkt en je vraagt je af: wat eten we vanavond? De biologische boontjes uit Egypte of de 'gewone' boontjes uit Nederland? De workshop "God in de supermarkt" verkent de keuzes die we maken, helpt argumenten te begrijpen en verbindt deze met een helder ethisch kader. De bijeenkomsten zijn actief, sociaal, informatief en

gaan in een hoog tempo een serieuze maar niet te zware dialoog aan. Wij laten ons inspireren door hoe Jezus omging met de arme en het behoeftige.

Woensdag 18 november 20 uur: de film The green Musketeer met inleiding van Henrieke ten Thije

Pieter Hoff is uitvinder en een optimist. Hij wil 2 miljard hectare herbebossen om zo de problemen voor de aarde en de mensheid op te lossen. Zijn uitvinding maakt het mogelijk om met weinig geld en weinig water bomen te planten in droge gedegradeerde gebieden. Maar een goede uitvinding alleen is niet voldoende....! We maken kennis met zijn optimisme en doorzettingsvermogen van Mexico tot hoog in de bergen van Tibet. De tijd dringt voor de aarde. Maar de tijd dringt ook voor Pieter.

Woensdag 9 December om 20 uur: De vliegende Habakuk en andere onbekende bijbelse verhalen in de Westerse kunst, door Jos van Ossewaarde.

Dr. Jos Ossewaarde studeerde theologie en kunstgeschiedenis en is gespecialiseerd in vroeg Christelijke kunst. Op deze avond zal hij een aantal van verhalen vertellen aan de hand van uitvoerig beeldmateriaal. En omdat het dan al december is zullen verhalen rond de geboorte van Jezus vast niet ontbreken.

Alle leerhuisavonden worden gehouden in de Lucaskerk, Tweeschaar 125, **aanvang 20:00 uur**, tenzij anders aangegeven.

De toegang is gratis, we vragen een vrijwillige bijdrage. De avonden zijn open voor iedereen, wel of geen lid van de kerk.

Er is een mogelijkheid om voor €5,50 een vegetarische maaltijd mee te eten.

In verband met de inkopen moet u zich daarvoor uiterlijk 3 dagen van tevoren opgeven.

Dit kan via de website: pknbreda.nl/formulier of op de intekenlijst in de Lucaskerk.

De maaltijd begint om 18:00 uur, de kerk is open vanaf 17:30 uur.

Namens de werkgroep Leren en Ontmoeten Joyce Rijke

Ambassade van vrede.

**Walk of Peace
op zaterdag
26 september**

Op de laatste zaterdag van de vredesweek, 26 september, wordt voor de achtste keer de Walk of Peace georganiseerd. In vergelijking met vorige jaren is het programma sterk ingekort. We lopen deze keer vanuit Brabantpark naar de Grote Markt. Daar wordt voor de derde keer de Bella Ciao Meezingactie voor vrede gehouden. Vorig jaar kwamen hier zo'n 1000 mensen op af! Dit jaar werken we samen met het koor Heerenleven en eindigt de wandeling dus met dit zangevenement, dat ongeveer een half uur zal duren.

In het kort het programma:

12:30 uur Start in winkelcentrum Brabantplein

13:00 uur Soep en brood op het plein voor de Michaelkerk, met enkele sprekers.

14:10 uur kort programma bij het Poolse monument 'Pamięć' (Herinnering) op de hoek van de Claudius Prinsenlaan en Wilhelminasingel

14:45 uur Aankomst op de Grote Markt, waar om 15:00 uur het zingen begint.

De totale loopafstand is ongeveer 3 km, met twee pauzes. We hopen op veel deelnemers, dus van harte welkom!

Ds. Ton van Prooijen

Single Sound
christen singles events

LOW
W
O
R
K

lezing en workshop
Jacoline de Bakker

in gesprek over
eenzaamheid lijdt tot ...

NOV
21

ENTREE
€ 20

MATTHEUS KERK
BREDA

AANVANG
13:30 - 19:00
(incl maaltijd)

AANMELDEN & INFO
SingleSound.nl

LEEFTIJD
+ 30-70 jr

Theatrada brengt magie naar de Haagse Beemden.

Er hangt iets magisch in de lucht... Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Haagse Beemden presenteert Theatrada een bijzondere jubileumvoorstelling. Namelijk een sprookjesachtige musical genaamd De Betovering van de Haagse Beemden, een productie vol muziek, avontuur, humor en verwondering.

De voorbereidingen zijn gestart en er wordt hard gewerkt aan het script, maar om van deze productie een succes te maken zijn we op zoek naar jou.

Heb je plezier in acteren of zingen? Of help je liever achter de schermen met decor, techniek, kostuums, grime of productie? Dan ben je van harte welkom. Ervaring is niet nodig; enthousiasme en betrokkenheid zijn belangrijker.

De voorstellingen staan gepland op 11, 12 en 13 juni 2027 in de Lucaskerk.

Nieuwsgierig? Kom dan naar de informatieavond op **vrijdag 11 september om 19.30 uur in de Lucaskerk** in Breda. Daar vertellen we alles over de musical en ontdek je hoe jij onderdeel kunt worden van dit magische avontuur.

Durf jij je te laten betoveren?

Meer weten? Stuur voor extra informatie een e-mail naar info@theatrada.nl.

Carin Stadhouders, Secretariaat Theatrada

PROEVEN van GELOVEN

Proeven van geloven

In oktober en november organiseren we een introductie cursus voor mensen die willen 'proeven van geloven'.

Introductie cursus

Nieuwsgierig naar geloven, maar niet op zoek naar een cursus met kant en klare antwoorden? Proeven van geloven is een uitnodiging om kennis te maken met christelijk geloof zoals dat we in de Protestantse Gemeente Breda beleven. We gaan samen op pad langs vier ontmoetingen waarin we vieren, eten, luisteren, delen en ervaren.

Aan de hand van verhalen, rituelen en gesprekken ontdekken we wat geloof kan betekenen voor ons leven vandaag. Er is ruimte voor je eigen vragen, ervaringen en zoektocht. Je hoeft geen voorkennis te hebben. We geloven dat ieder mens al een eigen levensverhaal en wijsheid meebrengt.

Proeven van geloven is een open en gastvrije kennismaking: een plek om anderen te ontmoeten, stil te staan bij wat je raakt en te onderzoeken of deze manier van geloven bij jou past. Deze introductie cursus bestaat uit vier bijeenkomsten.

Eerste bijeenkomst

We nodigen iedereen uit om de 'ontmoetingsdienst' bij te wonen in de Grote Kerk, op **zondag 25 oktober (10:30 uur)**. Hieraan doen allerlei kerken uit Breda en omgeving mee.

Op **dinsdag 27 oktober** eten we soep en brood in de Johanneskerk (van 18:00 uur tot ongeveer 19:30 uur).

- We kijken terug op de dienst in de Grote Kerk: wat beleefde je hieraan? Wat viel je op?
- We gaan in gesprek over de gemeenschappen waarvan we zelf deel uitmaken. We zijn benieuwd of je ervaringen hebt met de kracht van een gemeenschap. En als je niet zulke positieve ervaringen hebt met een gemeenschap, wil je daar misschien iets van delen.
- We lezen uit het Bijbelboek Handelingen over de eerste gemeente in Jeruzalem en praten door over de kerk als gemeenschap van mensen die met elkaar willen leven in het spoor van Jezus.
- We horen ook over Paulus, die de gemeente vergelijkt met een lichaam. Alle lichaamsdelen hebben elkaar nodig. Met welk lichaamsdeel zouden we onszelf vergelijken?
- Als Protestantse Gemeente Breda geloven we dat ieder mens uniek en begaafd is en willen we delen in de gaven

die ieder van ons heeft. Wat zou zo'n gemeenschap voor jou kunnen betekenen? En wat zou jij kunnen betekenen voor deze gemeenschap?

Tweede bijeenkomst

De tweede bijeenkomst is op **zaterdag 7 november**.

- Om **16:30 uur** zijn we in de Lucaskerk bij Plek voor je verlies. Dit wordt georganiseerd met de Rooms-katholieke parochie en maatschappelijke organisaties uit de buurt. Het is een jaarlijkse, laagdrempelige bijeenkomst waar mensen, ongeacht hun levensbeschouwing, ruimte vinden om ervaringen van verlies en gemis met elkaar te delen.
- Om **17:30 uur** gaan we apart zitten, zijn er pizza's en praten we na over wat we gezien en gehoord hebben.
- We horen het verhaal over de Bijbelse Hanna in de tempel (1 Samuël 1: 9-18), over gezien en gehoord worden in je verdriet.
- Wat betekent troost voor jou: woorden, stilte, aanwezigheid, iets anders? Wanneer heb jij je door iemand getroost gevoeld?

Derde bijeenkomst

De derde bijeenkomst is op **vrijdag 20 november** in de Johanneskerk. Om **18:00 uur** zullen we eerst samen eten. We gaan in gesprek over de vraag wat geloof in God voor jou persoonlijk betekent. Daarna kun je meedoen aan de Taizéviering die om **19:30 uur**.

- We horen over frère Roger, de stichter van de gemeenschap van Taizé in Frankrijk. Taizé is een oecumenische kloostergemeenschap, waar elk jaar duizenden jongeren uit de hele wereld samenkomen. Voor veel mensen is Taizé een plek om even los te komen van de drukte, nieuwe mensen te ontmoeten en na te denken over wat echt belangrijk is in hun leven.
- We zijn benieuwd naar je ervaringen van de afgelopen weken en naar je vragen.
- Ook willen we met elkaar delen wat ons inspireert: welk lied bijvoorbeeld, of welke tekst.

Vierde bijeenkomst

Een maaltijd in de Markuskerk op **dinsdag 1 december (van 18:00 tot 19:30 uur)**.

- We horen over het gezin uit Irak dat in deze kerk woont. Wat roept hun verhaal bij je op?
 - We zijn benieuwd naar je eigen ervaringen met mensen die hulp nodig hadden. Misschien heb je zelf wel in zo'n situatie gezeten.
 - We lezen een bekend verhaal uit de Bijbel: De barmhartige Samaritaan.
 - Barmhartigheid is voor ons als kerk een kernwoord. We kijken naar afbeeldingen van de 'zeven werken van barmhartigheid'. Hoe zou je daar een eigentijdse invulling aan geven?
- Ton van Prooijen en Thijske Fraanje*

**Protestantse Gemeente
Breda**

Algemeen kerkelijk nieuws

Uit de Grote Kerkenraad van juni 2026

Het is een paar dagen na de bevestiging en intrede van Thijske als predikant hier in de Grote Kerk. Wat was het mooi en goed om dit in deze kerk te kunnen doen en samen de maaltijd van de Heer te kunnen delen. Goed om te zien dat er zoveel vrijwilligers hebben meegeholpen, wel jammer dat het geluid ons in de steek liet. Een voor de kerkenraad en de Classis lastig traject is afgerond en we kunnen verder met (kerk) gemeente zijn hier in Breda.

Op onze vergadering keken we eerst terug op de vieringen sinds de laatste vergadering, we zijn dankbaar dat er zoveel energie is in deze diensten en dat ze goed bezocht worden fysiek zowel als digitaal. Een paar voorbeelden:

- De Kerstvieringen in de Grote Kerk. Ook met twee vieringen zat de kerk helemaal vol. Volgend jaar meer stoelen?
- De serie gesprekken en preken over moderne profeten in het voorjaar.
- De serie van Paasdiensten, soms gezamenlijk en soms in de afzonderlijke kerken.
- De openlucht Pinksterviering in Princenhage.
- Natuurlijk de dienst met de bevestiging en verbintenis van Ds. Thijske Fraanje in de Grote Kerk.

De initiatieven rond kerk-app, groene kerk, Kerk en Stad: deze lopen allemaal en krijgen de aandacht die ze nodig hebben.

Daarna de formele agenda. We bespreken de jaarrekening van zowel het College van Kerkrentmeesters als van het College van Diakenen. Beide zijn door de kascontrolecommissie in orde gevonden. Onder dank aan

de penningmeesters en administrateur worden de rekeningen goedgekeurd.

Er is aan ons als kerkenraad gevraagd om ons te beraden op een aantal voorstellen tot kerkorde wijzigingen. Dit heeft er mee te maken dat er nieuw ambt bijkomt nl. die van Predikant-Pastor. Dit wordt een HBO opgeleide professional die vergelijkbare taken kan krijgen als de huidige predikanten, maar toch weer in detail iets verschillend zijn. De kerkenraad heeft bezwaar tegen toename van bureaucratie en mogelijke beperking van de keuzevrijheid van gemeentes bij het zoeken naar professionele hulp. De vergadering besluit dat de kleine kerkenraad het mandaat krijgt om de classis te antwoorden.

Na de pauze presenteren de secties hun samenvatting van het vitaliteitsonderzoek per sectie. Ik meld hier alleen een paar conclusies.

- Elke sectie zou graag meer vrijwilligers hebben, vooral voor structureel werk. We vinden dat we van mensen die participeren best een commitment terug mogen vragen. Predikanten en sectievoorzitters zullen vaker mensen op hun verantwoordelijkheid aanspreken.
- Het is langzamerhand tijd om de Markussectie en Lucassectie verder in elkaar te schuiven.
- We spreken over het gebruik van de Markuskerk en concluderen unaniem dat we het gebouw kunnen gebruiken zolang er vrijwilligers zijn, we zullen eventueel een beroep doen op de Stichting Behoud Markuskerk.

We sluiten de vergadering door samen een lied te zingen, in mijn hoofd blijven er ook nog een paar van de intrede nagalmen....

Andries v.d. Vegt, voorzitter.

Uitnodiging **Startzondag 6 september 2026**

Thema: **Samen Groene Kerk**

Programma:

- **Viering in de Lucaskerk, start 10.45 uur**

Er zijn een aantal programma's:

1. Een pelgrimswandeling van ca. 7 km naar de Groene Schakel bij Prinsenbeek met groene vragen voor onderweg.
2. Fietstocht naar de Groene Schakel ca 15 km met groene stops.
3. Met de auto naar de Groene Schakel met daar een 'Groen' programma.
4. Next level jeugdprogramma met de fiets, ook eindigend bij de Groene Schakel

We sluiten gezamenlijk af met soep en brood. Voor de wandelaars zullen we zorgen dat ze of terugkomen bij de Lucaskerk of op een andere geschikte plek.

Iedereen is natuurlijk van harte welkom bij de viering.

Wel zouden we i.v.m. de verdere organisatie graag weten wie er aan welk programmaonderdeel wil meedoen.

Graag opgeven via een mailtje met naam en programma nummer naar: voorzitter@lucaskerk.nl.

Graag voor 1 september!

Angela, Ton, Linda, Reinier, Diny, Andries.

Diaconie

Breda-Wismar-Arad

Neue Kirche Wismar 75 jaar

Van 11-16 augustus vierde onze partnergemeente in Wismar het 75-jarig jubileum van hun kerkgebouw. Zij vierden het met een tentoonstelling, een lezing over Otto Bartning, de architect van het gebouw, een concert voor orgel en hobo en natuurlijk op zondag een dankdienst op zondag 16 augustus. En daarbij was onze Mark van Neerland (Next level) aanwezig. Hij mocht onze felicitaties overbrengen en een cadeau overhandigen. Dit was een kaars met daarop het logo met de drie duifjes en de jaartallen 1951-1984-1926. Ook een Nederlandse bijbel in gewone taal. Deze laatste met het oog op de wederzijdse bezoeken van de jongelui. In het volgende nummer van S'amen leest u meer over dit bezoek.

Neue Kirche Wismar-de geschiedenis in het kort

Eigenlijk zou men een andere naam voor deze kerk moeten bedenken want 'Neu/nieuw' kan men hem niet meer noemen na 75 jaar. Valt zelfs al onder 'Monumentschutz'. Toentertijd (1951) werd hij als noodkerk gebouwd van het puin van de in april 1945 gebombardeerde Marienkirche. Maar 'Neu' zal altijd op de kerk van toepassing blijven in relatie tot de St Marien en St Georgen en tot op de dag van vandaag is deze kerk het kloppend hart van de Sankt Marien-Sankt Georgengemeinde in Wismar. Van de Marienkirche staat alleen nog de toren en de eveneens toen getroffen Georgenkirche is in de jaren 90 deelswijze gerestaureerd en is in gebruik als expositie- en concertruimte met concerten, exposities en af en toe een speciale kerkdienst.

Donateursactie

Inmiddels zijn al de nodige giften binnengekomen, waar wij heel blij mee zijn want daardoor kan het werk doorgaan! Dankuwel! En mocht u er nog niet aan toegekomen zijn: Elke bijdrage, groot of klein, is van harte welkom op bankrek.: NL 81 INGB 0002982573 t.n.v. Diaconale Contactgroep BWA te Breda. Graag o.v.v. gift 2026 (uw gift is belasting aftrekbaar via de ANBI van de Diaconie van de PGB)

Mieke Frankfoorder (vz)

Noodopvang asielzoekers

De hele familie Khalaf studeert vlijtig. Zo ontvingen we het tussentijdse verslag over de voortgang van de taallessen van vader Hussein en moeder Waheeda bij CURIO. Ze doen goed hun best. We krijgen ook wat meer inzicht in de manier waarop ze leren. CURIO heeft trouwens nog geen contract gestuurd. Ze blijken onze actie als kerk erg te waarderen en zullen de eerste reeks lessen van Hussein niet in rekening brengen.

Dochter Ibtisam bezocht een kennismakingsmiddag van haar brugklas HAVO-MAVO. Ze maakte er kennis met haar medeleerlingen en haar mentor. In de avond was er een voorlichtingsbijeenkomst die door haar ouders werd bijgewoond. Hussein en Waheeda konden zich al heel aardig redden in het Nederlands. Vooral een kwestie van korte zinnen gebruiken. Zoon Aram kreeg ook een uitnodiging voor een kennismakingsgesprek voor zijn opleiding en is toegelaten tot Scala VMBO. Terwijl oudste zus Ibtisam en oudste broer Aram druk zijn met de vervolgstappen in hun schoolcarrière maken ook de twee jongere kinderen, zusje Adel en broertje Kayos, goede vorderingen. Beide hebben een goed rapport en zijn over naar het volgende leerjaar. Jongste zoon Kayos heeft bovendien zijn zwemdiploma B gehaald. Hij heeft er wel eerst zijn onderwatervrees voor moeten overwinnen.

We ontvingen een verheugend bericht van de familie Singh, jaren geleden te gast in onze noodopvang. Ze hebben een verblijfsvergunning gekregen en zijn aan de gemeente Beneden-Leeuwen gekoppeld. We ontvingen zelfs een filmpje van hen, zij hebben de sleutel gekregen van een huurhuis in Beneden-Leeuwen. Wat zijn ze blij en trots.

In de kerkenraad is gesproken over verlenging van de noodopvang in de Markuskerk. Besloten is tot verlenging voor onbepaalde tijd. We gaan door tot wanneer de familie zelf weggaat, of weg moet gaan, of wij de opvang niet meer kunnen volhouden. We hebben INLIA daarover geïnformeerd. INLIA was erg blij maar heeft om een maand opzegtermijn gevraagd in de situatie dat wij het niet meer kunnen volhouden zodat ze dan tijd krijgen om een alternatief te regelen.

Er speelt veel in de landelijke politiek over asielzoekers. Minister Aartsen van Werk en Participatie wil de komende vier jaar 75.000 meer statushouders en kansrijke asielzoekers die hier mogen blijven aan het werk helpen. Onze actie om Waheeda en Hussein Khalaf alvast taallessen te laten volgen komt straks misschien goed van pas. Binnen het vernieuwde Europese asielbeleid krijgen nieuwe asielzoekers die aan de buitengrenzen arriveren voorrang om procedures snel af te handelen. Door de concentratie op de actuele instroom, ontstaat er aanzienlijke vertraging in de afhandeling van oude, lopende asielaanvragen. Onder 'oude aanvragen' vallen de ruim 54.000 openstaande asielaanvragen die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van het nieuwe Europese Asiel- en Migratiepact op 12 juni 2026. Hiertoe behoort dus ook de aanvraag van de familie Khalaf.

Namens TOM-LJ (Team Opvang Markuskerk/Lucaskerk/Johanneskerk)

Lieve mensen, kennen jullie HipHelpt Breda?

Iedereen heeft wel eens hulp nodig. Een lamp ophangen, een boodschap doen, samen een wandeling maken, een tuin opknappen of meegaan naar een afspraak. Voor veel mensen lijken dit kleine dingen, maar als je geen familie, vrienden of burens hebt die kunnen helpen, en niet de financiële middelen hebt, kunnen juist deze alledaagse klussen een groot probleem worden.

Daarom is er HipHelpt Breda. HipHelpt brengt mensen die hulp nodig hebben in contact met vrijwilligers die graag iets voor een ander willen betekenen. De hulp is praktisch, persoonlijk en laagdrempelig. En HipHelpt is er voor iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of levensovertuiging. Niemand hoeft er alleen voor te staan.

Sinds 1 januari 2025 is HipHelpt Breda een project van Stichting Hart voor Breda Noord. Samen met vrijwilligers, kerken, maatschappelijke organisaties en andere partners zetten we ons in om eenzaamheid te verminderen en mensen te ondersteunen die tijdelijk of langdurig een steuntje in de rug nodig hebben. Zo bouwen we samen aan een stad waarin mensen naar elkaar omzien.

Vrijwilligers gezocht

Voor verschillende hulpvragen zijn we op dit moment op zoek naar enthousiaste vrijwilligers. Misschien past één van deze vragen wel bij jou:

- Wekelijks optrekken met Modar een 21-jarige jongen met het syndroom van Down. Samen iets ondernemen, wandelen of een spelletje doen
 - Bijles geven aan een 10jarige meisje wat een ongeluk heeft gehad en veel school heeft gemist
 - Samen wandelen met een creatieve man die last kan hebben van somberheid, om zo wat in beweging te blijven en de somberheid tegen te gaan
 - Hulp bij de administratie van een zeer slechtziende vrouw, zij heeft dringend een betrouwbaar iemand nodig
- Maar ook zoeken we vrijwilligers voor: tuinonderhoud, vervoer, een klein klusje in huis, helpen opruimen, een laminaatvloer leggen of een hond uitlaten!

We horen je graag!

Heb je een paar uur per maand over en wil je iets betekenen voor een stadsgenoot? Meld je dan aan als vrijwilliger. Ben je juist op zoek naar hulp? Ook dan kun je contact opnemen met ons via HipHelpt Breda of stuur een e-mail naar breda@hiphelpt.nl

Rianne van Geest

Vanuit de ZWO-groep: Van een stukje grond naar een zelfstandig bestaan

In de afgelopen periode hebben we eenmalig € 2000 euro toegezegd aan het leerorkest op Curaçao voor de sponsering van instrumenten voor het orkest. Een instrument kost ongeveer € 250 inclusief transport, accessoires en toebehoren. Van ons bedrag kunnen er acht instrumenten gekocht worden. Julia Strijland, de contactpersoon voor het leerorkest in Nederland, zegt: "Onze methodiek vergroot kansengelijkheid en bestrijdt daarmee indirect armoede."

Eenmalig, schreef ik al. Want eens in de twee jaar kiest onze ZWO-groep een nieuw project om als gemeente te ondersteunen. Dat zijn we nu aan het doen. Daarbij zoeken we naar initiatieven die niet alleen op korte termijn helpen, maar mensen vooral de mogelijkheid geven om hun eigen situatie duurzaam te verbeteren. Afgelopen woensdag maakten we kennis met een project waarbij dat op een heel concrete manier gebeurt: met een moestuin.

Egbert Hendriks sloot aan bij onze vergadering en vertelde ons over de Stichting Sampath, die hij na zijn pensionering oprichtte en die sinds 2009 actief is in Sri Lanka. Sampath werkt daar samen met twee lokale organisaties: de Arthacharya Foundation en Arthavida Intermediary Ltd. Het gezamenlijke doel is armoedebestrijding, economische zelfstandigheid en sociale ontwikkeling van gezinnen in landelijke gebieden.

Veel mensen in het binnenland van Sri Lanka leven van een zeer laag inkomen. Sommigen werken bijvoorbeeld als dagloner en verdienen rond de 16.000 Sri Lankese roepie per maand, ongeveer 40 euro. Tegelijkertijd zijn de voedselprijzen hoog. Toegang tot krediet is voor deze gezinnen vaak moeilijk en vooral vrouwen hebben weinig mogelijkheden om economisch zelfstandiger te worden.

En toch beschikken veel gezinnen over iets waardevols: een huis met een klein stukje grond erbij. Grond waarop voedsel verbouwd kan worden.

Dat is precies waar de projecten van Sampath op aansluiten. Deelnemers leren hoe zij op hun eigen grond groenten en fruit kunnen verbouwen, kippen kunnen houden en voedsel kunnen conserveren. Wanneer de oogst groot genoeg is, kunnen zij bovendien een deel ervan verkopen en daarmee extra inkomsten verwerven.

Daarbij krijgen zij niet simpelweg spullen cadeau. De trainingen worden verzorgd in samenwerking met de Sri Lankaanse departementen voor landbouw en volksgezondheid en de deelnemers worden lokaal begeleid door de Arthacharya Foundation, o.a. via Community Colleges. Voor zaden, tuingereedschap, een watertank en andere benodigdheden kunnen deelnemers via Arthavida een microkrediet afsluiten. Dat krediet betalen zij vervolgens weer terug. In ongeveer 90 procent van de gevallen lukt dat; wanneer terugbetaling door bijvoorbeeld een mislukte oogst werkelijk niet mogelijk is, kan een lening worden kwijtgescholden. Het terugbetaalde geld kan daarna opnieuw worden uitgeleend aan andere deelnemers.

Juist dat sprak ons aan: mensen krijgen toegang tot kennis, begeleiding en krediet, maar bouwen vervolgens zelf aan hun voedselvoorziening en economische zelfstandigheid.

En de resultaten zijn indrukwekkend. In bestaande projecten in Wellawaya en Tanamalwila komt inmiddels 75 tot 85 procent van het voedsel dat gezinnen nodig hebben uit de eigen tuin. Zij besparen gemiddeld meer dan 10.000 roepie per maand en sommigen verdienen daarnaast geld met de verkoop van hun overschotten. Ook blijkt de economische zelfstandigheid van vrouwen toe te nemen.

De cijfers die Egbert ons liet zien maken duidelijk hoe groot het verschil kan zijn. De jaarlijkse besparing bedraagt minimaal 120.000 en kan oplopen tot meer dan 240.000 roepie per gezin. Voor iemand die ongeveer 16.000 roepie per maand verdient, staat alleen de minimale besparing al gelijk aan ongeveer zevenenhalve maand inkomen. Een moestuin betekent daar dus veel meer dan wat verse groenten uit eigen tuin. Het kan een gezin structureel meer bestaanszekerheid geven.

Sampath wil deze aanpak in 2027 uitbreiden naar twee nieuwe gebieden: Godakawela en Nikaweratiya, ieder met honderd nieuwe deelnemers. Voor de trainingen, voorlichting, begeleiding en projectcoördinatie van beide nieuwe projecten samen is € 16.627 nodig.

De ZWO-groep is enthousiast over wat Egbert ons heeft laten zien en over de manier waarop het project is opgezet. We onderzoeken daarom serieus of we als gemeente de start van het project in Godakawela kunnen ondersteunen — en misschien, als daar voldoende mogelijkheden voor zijn, later ook het tweede project.

Wordt vervolgd dus.

namens ZWO, Margreet Pols

Hulpactie COA Novotel

Vorige maand hebben we als kerken een inzamelingsactie gehouden voor de bewoners van het COA in het Novotel. We willen iedereen die hieraan heeft bijgedragen hartelijk bedanken. De vele warme reacties en de grote bereidheid om iets te delen waren bijzonder bemoedigend.

Vanuit de Mattheuskerk, Markuskerk, Lucaskerk en Johanneskerk, maar ook van verschillende inwoners uit Princenhage, ontvingen we 15 dozen vol Playmobil, LEGO en 16 fietsen. Dankzij het lenen van een bakwagen konden alle spullen in één keer naar het COA worden gebracht.

De reacties waren hartverwarmend. Het speelgoed viel erg in de smaak, zeker vlak voor de vakantie en de fietsen geven bewoners meer vrijheid om zich te verplaatsen, de omgeving te ontdekken en mee te doen met de activiteiten in Princenhage en in de Johanneskerk. Nog lang niet iedereen heeft een fiets, dus meer fietsen (in alle maten) zijn altijd welkom.

Daarnaast hebben we namens de kerk een PlayStation met verschillende spellen kunnen plaatsen. Voor de jongeren is dit een fijne manier om elkaar te ontmoeten en samen iets te doen.

Dankzij een bedrijf dat drie laptops beschikbaar stelde, kunnen deelnemers aan de participatielessen oefenen met digitale vaardigheden. Zij leren onder andere hoe ze een cv en sollicitatiebrief kunnen maken en hoe ze kunnen reageren op vacatures. Daarmee krijgen zij meer mogelijkheden om actief mee te doen in de samenleving. Deze actie laat zien hoe veel verschil we samen kunnen maken. Nogmaals hartelijk dank aan iedereen die heeft meegeholpen.

Vrijwilligers gezocht

Door het contact met de bewoners van het COA ontstaan ook nieuwe mogelijkheden om van betekenis te zijn. Daarom zijn we op zoek naar enkele vrijwilligers.

- Begeleiding voor Modar

Voor Modar, een 21-jarige jongen met het syndroom van Down, zoeken we iemand die wekelijks iets met hem wil doen. Omdat hij nog geen verblijfstatus heeft kan hij niet naar een dagbesteding. Dat maakt het voor zijn moeder erg zwaar. Modar is een enthousiaste en gezellige jongen die graag samen dingen doet. Hij spreekt geen Nederlands maar met gebaren kun je vaak wel communiceren. Samen wandelen, een spelletje doen, of samen iets ondernemen. Het belangrijkste is persoonlijke aandacht en een vast gezicht.

-Vrijwilliger voor taalles

We zoeken iemand die wekelijks Nederlandse taalles op basaal niveau. Een goede beheersing van de Nederlandse taal helpt hen om beter mee te doen in de samenleving, werk te vinden en contacten op te bouwen. In het Novotel is een leslokaal en in samenwerking met Taalhuis kunnen we voor een lesmethode zorgen. Taalhuis (onderdeel van Nieuwe Veste) kan je ook helpen met cursussen voor taalvrijwilligers en ondersteuning in het geven van de taalles.

-Beheerder fietsenwerkplaats

Bij het Novotel is ook een fietsenwerkplaats waar oude fietsen worden opgeknapt. Bewoners helpen hieraan mee. Daarom zoeken we een vrijwilliger die de fietsenwerkplaats wil beheren en met hen samen kan werken. Denk aan het uitgeven van gerepareerde fietsen, kleine reparaties begeleiden, gereedschap op orde houden en bewoners helpen om hun fiets veilig te gebruiken.

Lijkt één van deze vrijwilligersvragen iets voor u of wilt u meer informatie? Neem dan gerust contact met op met Lenard Schouten: 06-34840499. Samen kunnen we van grote betekenis zijn voor onze nieuwe stadsgenoten.

Lenard Schouten

In gesprek met...

.... Maartje de Vries

Maartje is geboren en getogen in Den Haag. Ze is de oudste van 7 kinderen. Als hobby handwerkte ze graag en zelfs sokken stoppen vond ze leuk. Dat kwam in zo'n groot gezin wel goed van pas. Vader en moeder waren veel ziek en daardoor moest ze veel helpen in het gezin. Ze was de 2e moeder. Ze begon op het lyceum maar door de drukte thuis, geldgebrek en zelf ziek geworden, kon ze de school niet afmaken. Daarom ging ze al op haar 15de werken. Eerst in een chique herenmodezaak waar ze het niet zo leuk vond, later in een andere herenmodezaak. Op haar 18de kwam ze bij een accountantskantoor. Daar werkte ze op de typekamer. Ze kwam in contact met andere vrouwen en er ging een wereld voor haar open. Het gezin kerkte in de Vrijgemaakte Gereformeerde kerk.

Via de kerk ging ze naar een uitwisseling voor jongeren in Ockenburg (een jeugdherberg bij Den Haag). Daar leerde ze een jongen kennen. Hij was de zoon van de voorganger van de Nederlands Gereformeerde kerk in Rijsbergen. In 1972 trouwde ze. Ze was bijna 21 jaar. Het stel ging in Rijsbergen in een oud boerderijtje wonen. In 1974 werd hun dochter geboren. Het boerderijtje was eigenlijk te klein en te vervallen voor het gezinnetje. Daarom mochten ze in het huis van Maartjes schoonouders gaan wonen. De ouders verhuisden zelf naar een andere woning. Daarna kwamen in '76 en '79 nog twee zoons.

Toen de jongste naar school ging startte Maartje met werken bij de kruisvereniging. Ze woog de baby's en noteerde de gegevens. In 1989 werd ze vrijwilliger bij het asielzoekerscentrum in Rijsbergen. Ze heeft daar een kledingwinkeltje opgezet. En in 1991 kreeg ze daar een betaalde baan op de administratie. Ze heeft tot 2015 bij het COA gewerkt, steeds op een andere locatie. Het liefst werkte ze op plekken waar ook vluchtelingen werden opgevangen. Veel indruk maakte bussen vol vrouwen en kinderen uit voormalig Bosnië. In 2015 is ze met vervroegd pensioen gegaan.

Thuis ging het niet goed. Haar echtgenoot had psychische problemen en na een periode van ambulante hulp werd hij permanent opgenomen. In 2022 is hij overleden.

Maartje heeft haar huis geruild met haar dochter die in Princenhage woonde en zo kwam ze bij de Johanneskerk terecht. Ze heeft het goed naar haar zin daar, kerkelijk maar ook in de buurt, die ze al goed kende omdat ze daar wel 20 jaar heeft opgepast op de kleinkinderen en ook een van haar zoons woont in de straat. Maartje kreeg 7 kleinkinderen, helaas is haar kleinzoon Ruben vorig jaar onverwacht overleden, een groot verdriet!

Maartje houdt van koken. Ze doet mee aan een kookclub, die uit tien dames bestaat. Tien keer per jaar wordt er bij een van de leden thuis gekookt. Ook is ze lid van een filmclub, met vijf vrouwen bekijken ze tien keer per jaar de nieuwste films.

Een andere hobby van Maartje is zingen. Ze is al heel lang lid bij het DCC (Dutch Christian Choir) in Roosendaal. Het koor bestaat al 25 jaar en zingt in kerken en verzorgingshuizen. Elk jaar is er een koorreis, de ene keer in Nederland maar ook wel in het buitenland. Ze noemen zich daarom ook wel reiskoor. Dit jaar zijn ze in Mei naar Oostfriesland in Duitsland geweest. Ze hebben daar drie optredens verzorgd. Met nog 4 sopranen van de achterste rij is er een vriendinnen groepje en gaan ze ook met z'n 5 erop uit.

Op het koor heeft ze ook Paul leren kennen. Hij werd begin 2023 lid. Samen hebben ze het goed. Ze hebben een lat relatie en genieten van elkaars gezelligheid. Paul heeft niet zo lang geleden tijdens Nederland zingt in de Grote kerk in Gorkum zijn heup gebroken en moest geopereerd worden. Hij kon bij Maartje uitzielen en aansterken. Inmiddels is hij gelukkig weer ambulant. In de Johanneskerk zorgt Maartje met Graham en Ellie voor de wekelijkse koffieochtenden.

Maartje is sinds dit jaar ook lid geworden van de Cantorij en zong mee in de Grote Kerk bij de intrede van Thijske. Ze is heel blij met de komst van Thijske. Maartje vindt dat Thijske altijd zulke mooie teksten en liederen kiest voor de diensten.

Joyce Rijke

Rondom de wijkkerken

Julian 26 juli 2026
in de grote kerk

GEDOOPT!

Jermaine 5 juli 2026 in de
Markuskerk

De **"Ontmoeting"** in de Markuskerk.
Kom ook **dinsdag 1 september 15:00 uur**.
Eerst een kopje thee of koffie en bijpraten, laat
je dan verrassen door het onderwerp.
Elke eerste dinsdagmiddag van de maand.
Info: Rob Snijders

Wat te doen bij overlijden?

De uitvaartbegeleider zal zo snel mogelijk het tijdstip van de ceremonie en teraardebestelling of crematie willen vastleggen bij het uitvaartcentrum. Wanneer u betrokkenheid van een predikant of pastor wenst bij het afscheid, laat de uitvaartbegeleider dan eerst bellen met een van de pastores van de Protestantse Gemeente Breda, zodat het tijdstip in goed overleg met hen vastgesteld kan worden: Thijske Fraanje (06-14762611), Hanny den Ouden (06-48549088) of Ton van Prooijen (06-29283935).

"Klinkt als Haagse Beemden": een middag vol muziek en verbinding

Terugblik op 13 juni 2026

Een middag vol muziek, ontmoeting en verbondenheid: dat was Klinkt als Haagse Beemden. Op 13 juni kwamen wijkbewoners en muzikanten samen in de Lucaskerk voor een benefietconcert dat niet alleen de oren streelde, maar ook de saamhorigheid in de wijk versterkte.

Het initiatief van de PKN- en RK-gemeenschappen van de Lucaskerk en het netwerk Haagse Beemden Verbindt had een dubbel doel: een lokaal goed doel steunen én mensen met elkaar verbinden door muziek uit verschillende culturen en stijlen. Daarmee vormde het concert meteen een mooie opmaat naar het Multicultureel Festival dat Lucaskerk in juni 2027 organiseert ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Haagse Beemden.

Als goed doel werd gekozen voor de afdeling Haagse Beemden van de Nationale Vereniging Zonnebloem. Deze organisatie zet zich in voor mensen met een lichamelijke beperking, zodat ook zij volop kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven.

Na een oproep aan muzikanten uit de wijk meldden zich tien enthousiaste deelnemers. Het resultaat was een verrassend veelzijdig programma: van piano en doedelzak tot gospel, ballads en zang met gitaarbegeleiding. Het concert liet zien hoeveel muzikaal talent de Haagse Beemden rijk is. Ook voor de muzikanten zelf was het een bijzondere ervaring. Ze maakten kennis met elkaar, luisterden naar elkaars

optredens en ontdekten nieuwe verbindingen. Een verslaggever van Haagse Beemden Nieuws/ Modern Prinsenbeek sprak met enkele deelnemers; het artikel is te vinden via de link hieronder.

Zo'n honderd bezoekers woonden het concert bij, onder wie ook gasten van de Zonnebloem. Dankzij de vrijwillige bijdragen werd bijna € 400 opgehaald voor de Zonnebloem Haagse Beemden. Een mooi bedrag, maar misschien nog

belangrijker was de warme sfeer die de middag kenmerkte. In het gastenboek schreven bezoekers onder meer: "Verbondenheid in deze gebroken wereld... zo nodig!" en "Wat een gezelligheid en verbinding in de wijk!" Dit eerste benefietconcert smaakt naar meer. Muziek bleek een prachtige manier om mensen samen te brengen en te laten ervaren dat een wijk sterker wordt als bewoners elkaar ontmoeten. Met die gedachte kijken we vol vertrouwen uit naar het Multicultureel Festival in 2027.

Meer lezen over het concert en de interviews met enkele muzikanten? Kijk op:

www.hbnmp.nl/news/klinkt-als-haagse-beemden-2

Margreet en Dick

Foto's : HBNMP.nl/cultuur/muziek

belijdenis *Doe je mee?* catechisatie

mensen er voor elkaar mogen zijn. De belijdeniscatechisatie is bedoeld om samen te zoeken naar geloof. Daarna kan je besluiten of je belijdenis wilt doen of niet.

We starten in september met een eerste bijeenkomst en bespreken dan wat een goede planning zou zijn voor verdere bijeenkomsten.

Ik hoor het graag als je mee wilt doen. Deel deze uitnodiging ook gerust als je mensen weet die misschien mee willen komen.

Als je mee wilt doen: stuur een appje of mailtje, dan stemmen we met elkaar een goede startdatum af.

Thijske Fraanje

Na de zomer starten we met een gespreksgroep 'belijdeniscatechisatie'. Het is een open uitnodiging om aan deze catechisatie mee te doen. Ook / juist als je nog niet weet of je belijdenis wilt gaan doen. We gaan samen in gesprek over wat geloof voor jou betekent. We kijken samen hoe we in Jezus iets herkennen van wie God voor mensen wil zijn en van hoe

WELKOM

Johanneskerk in de wijk

OPEN KERK

ELKE WOENSDAG, DONDERDAG EN VRIJDAG
WELKOM VOOR STILTE, GEBED EN KOFFIE

KOFFIEOCHTEND

ELKE WOENSDAGOGHTEND OM 10.30U.
WELKOM VOOR KOFFIE, THEE EN GEZELLIGHEID

KINDERMIDDAG

EENS PER TWEE WEKEN OP DONDERDAGMIDDAG
VOOR ALLE KINDEREN OP DE BASISCHOOL

HANDWERKCAFÉ

ELKE DONDERDAG VAN 11.00U. TOT 14.00U.
WERK GEZELLIG AAN JE EIGEN PROJECT

BUURT LUNCH

ELKE DONDERDAG EN VRIJDAG OM 12.30U.
EET GEZELLIG EN GRATIS MEE

VREDESGEBED

ELKE VRIJDAG OM 12.00U.
COVENTRYGEBED VOOR VREDE IN DE WERELD

TIKVA

MAANDELIJKS OP MAANDAGMIDDAG OM 13.00U.
KOM TOT RUST MET TIKVA STRETCH EN RELAX

MULTICULTIMAALTIJD

OM DE MAAND OP DONDERDAGAVOND OM 17.30U.
SAMEN PROEVEN VAN DE CULTUREN UIT DE WIJK

TAIZÉ-VIERING

OM DE MAAND OP VRIJDAGAVOND OM 19.30U.
BIJZONDERE VIERING MET VEEL STILTE EN MUZIEK

WWW.JOHANNESKERKINDEWIJK.NL | FB.COM/JOHANNESKERKBREDA

Dreef 5 - 4813 ED - Breda
Lenard Schouten - Buurtpastor
0634840499 - l.schouten@pknbreda.nl

Protestantse Gemeente
Breda

Maandagmiddag 7 september
inloop 13:00 5 oktober
aanvang 13:30 2 november
afloop 15:00 7 december

tikva

Kom tot rust bij een Tikva-les
Rustige bewegingen,
muziek en teksten

Johanneskerk, Dreef 5
Info en opgeven bij Sandra: 06 24 97 24 98

WIJKINLOOP

WEES
WELKOM

Brabantpark & Heusdenhout

Elke
donderdagochtend
van half 11 tot 12
uur in de
Michaelkerk de
wijkenloop
Brabantpark,
van de Markus- en
de Michaelkerk

Om buurtgenoten te ontmoeten onder het genot van een kopje koffie of thee, voor een spelletje, voor informatie over gemeentelijke regelingen.

Om een kaarsje aan te steken in de stiltehoek van de kerk.
Iedereen van harte welkom! Neem gerust uw buur mee!

Elke voorlaatste donderdag van de maand zelf soep maken (en opeten)
met vrijwilligers van Oma's soep (studenten van BUAS en Avans).

FAMILIE Tafel

De FamilieTafel is een fijne plek voor jonge gezinnen waar we niet alleen lekker eten, maar ook samen praten. Alle ouders met kinderen zijn van harte welkom. Prikken jullie ook een vorkje mee?

eten

Samen eten is niet alleen lekker, het verbindt! Samen aan tafel is gezellig en inspireert. Samen genieten van een fijne maaltijd die iedere bijeenkomst weer gemaakt wordt door onze bevoegde vrijwilligers.

praten

Na het eten gaan de ouders (onder begeleiding) met elkaar in gesprek over allerlei onderwerpen: opvoedvraagstukken, levensvragen, geloofsvragen, etc.

kids

De jonge kids genieten van het inspirerende natuur-uur waar ze iedere keer iets van flora en/of fauna leren. De jongeren gaan met een gespreksleider 'chillen' (en praten :) in een relaxte setting.

samen

It takes a village to raise a child. Hierover praten, elkaar steunen en waar nodig helpen, dat is wat we samen doen!

SAMEN IN GESPREK

schuif ook aan

Eet je mee? Bel of app
Mark van Neerland 0624090138

Protestantse Gemeente
Breda

De prijs van de
vrijdagsavond
is 12,50 tot
19,50 uur

De Godvrezende Zeeman

Men spreekt weleens over de Christelijke Zeesleepvaart. Misschien terecht maar ook soms onterecht. De waarheid hierover ligt denk ik in het midden. Toch zijn er

wel bemanningsleden die een bijbeltje mee naar zee nemen. Of zij die bij het aan boord komen direct in een laatje leggen en het aan het eind van de reis er weer uithalen en terug in hun koffer stoppen, zal waarschijnlijk in de meeste gevallen wel de waarheid zijn. Maar men kan zich ook voorstellen als het werk tegenzit, de weersomstandigheden uitermate slecht zijn of de onderlinge verhouding aan boord niet wat je zou noemen optimaal zijn, het laatje wordt geopend en men in het boekje troost, sterkte en eventueel een innige rust vindt. Of daar nu de uitspraak van de Christelijke Sleepvaart de oorzaak van is zou denk ik wel heel erg poëtisch of makkelijk zijn verkondigd. Toch moet er een vorm van waarheid zijn, maar dan volgens mij meer in het algemeen gesproken namelijk over de Christelijke Zeevaart.

De invloed van de kerk aan boord van schepen is door de eeuwen heen dan ook groot. De bonte verzameling opvarenden hangen verschillende geloven aan, laten zich inspireren en putten er kracht uit. Om op koers te blijven hanteren de zeelieden aan boord naast de Bijbel een kompas in de vorm van zeepostillen. (Een religieus boek, zie afbeelding, red.)

De eerste, uit 1709, draagt de titel De Godvrezende Zeeman of de Nieuwe Christelijke Zeevaart geschreven door de handswerkman Nicolaas Simon van Leeuwarden.

Het boek dat in 1902 voor het laatst verschijnt en waaruit alles wat naar vermaak neigt is verdwenen, borduurt voort op De Grote Christelijke Zeevaart, uit 1625, van de Friese dominee Adam Westerman. Een omvangrijk werk waaruit vooral aan boord van companieschepen voorgedragen wordt. In het boek van Westerman staan zesentwintig preken, zesentertig gebeden en tien liederen afgedrukt en kent zeventien edities, waarvan de laatste in 1743 is verschenen.

De Godvrezende Zeeman of de Nieuwe Christelijke Zeevaart is een van de vele meest aansprekende boeken uit de collectie van het Nationaal Sleepvaart Museum. De boeken uit de collectie van het museum kunnen door belangstellenden worden ingekeken. Zij kunnen tevens op aanvraag worden gebruikt als naslagwerk voor schrijvers, om scripties te maken of gewoon inkijken om vast te stellen wat de Nederlandse Sleepvaart betekent

voor de Wereld en voor Nederland in het bijzonder. Ik kwam het boekje dus tegen bij mijn vrijwilligerswerk voor het Nationaal Sleepvaart Museum. Vond het dan ook de moeite waard om hier aandacht aan te besteden.

Hans van der Ster

eo jongeren dag

zaterdag 6 juni 2026 in Rotterdam
Ahoy

Foto's: Ada van Aalst

Bevestiging en
intrede van Thijske
Fraanje als
predikant van de
Protestantse
Gemeente Breda.
14 juni 2026 in de
Grote Kerk.

Voor wie wil
nagenieten en de
dienst goed wil
horen ga naar:
kerkdienstgemist.nl

JEUGD

Overzicht activiteiten voor kinderen en jeugd 4 september tot en met 11 oktober 2026

	Crèche/Kerk op School	Kindernevendienst	Next Level	Familietafel
			Level Up	Next Gen
	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed
	0 – 4 jaar	Basisschool	Tieners Klas 1 en 2 Middelbare school	Tieners Klas 3 t/m 6 Middelbare school
vrij 04 sep				Geloofsopvoeding voor ouders en activiteiten voor kinderen en tieners van 4 t/m 15 jaar
zo 06 sep	LK/Crèche/Oppas aanwezig	LK/Startzondag/Wendy van Oostenbrugge	LK/Startzondag/Next Level/Gezamenlijke viering mbt Startzondag/Andreea en Hans Van Peer, La Rose Kifu en Sonja van der Kraan	MK/Thijske Fraanje/Dick de Man en Mark van Neerland
za 13 sep		MK/Sonja van der Kraan	MK/Andreea en Hans Van Peer	
za 20 sep	LK/Crèche/Oppas aanwezig	LK/Doopdienst/Mirjam Verhagen		
zo 27 sep		GEEN KINDERNEVENDIENST		JK/La Rose Kifu
zo 04 okt		GEEN KINDERNEVENDIENST		
zo 11 okt	MK/Crèche/Oppas aanwezig	MK/Alberta de Vries		
Locaties:	LK/Lucaskerk	IK = Johanneskerk	MK = Markuskerk	GrK = Grote Kerk
				GK = Laurentiuskerk - Ginneken

Kinderuitje

28 juni j.l. stapten 6 kinderen over van de kindernevendienst/basisschool naar Next Level/middelbare school in een mooie gezinsviering. Na de viering zijn we met de kinderen naar Pannenkoekenhuis Koeckers gegaan in Den Hout. Adventure golf gespeeld, een pannenkoek en ijsje gegeten en ook nog vrije tijd in de speeltuin. Het was een geslaagde dag en we hebben allemaal blije gezichten gezien. Zie foto's.

Voortgang Next Level

De Next Level groeit nog steeds en de tieners hebben het er erg naar hun zin. Omdat komend schooljaar er weer een toestroom van tieners zal zijn, hebben wij besloten een nieuwe groep op te richten voor klas 1 en 2 van de middelbare school. Zeker omdat de leeftijden sterk uiteen gaan lopen. De nieuwe groep zal de naam "Level Up" dragen en de huidige groep zal voortaan "Next Gen" heten. We zullen proberen "Level Up" zoveel mogelijk samen te laten vallen met de kindernevendienst.

Voortgang kindernevendienst

Het aantal kinderen bij de kindernevendienst blijft afnemen. Daarom hebben wij besloten buiten de projecten om 2x in de maand kindernevendienst aan te bieden. Mocht de actieve groep gaan groeien dan zal er vaker kindernevendienst aangeboden worden. We doen hier tevens een oproep aan jonge ouders om de eredienst te bezoeken en hun kinderen mee te nemen. De kinderen krijgen hier een deel van hun basisingeloof mee en groeien op met kinderen met hetzelfde geloof, wat heel kostbaar is. Hoe moeilijk zal het zijn voor de kinderen om het geloof vast te houden, als zij

opgroeien en op een school komen, waar niemand meer gelooft in onze Lieve en trouwe Here Jezus/God. Het is tevens een belofte bij de doop om je kind christelijk op te voeden. Neem ook eens een kijkje bij onze kindernevendiensten? Misschien is het ook wel iets voor u om zo'n dienst te leiden? Graag verwelkomen wij u en uw kind in één van onze kerken. Contactadres voor eventuele vragen: sonjavanderkraan@ziggo.nl
Namens de kindernevendienst- en Next Level-leiding.
Sonja van der Kraan

Tiener picknick

De kinderen van Next Level hadden ook een gezellige middag. Zij zijn gaan picknicken bij Sonsbeeck. Zie foto links

Welkom in de kerk

Samen geloven, ontmoeten, delen

Vieringen 30 augustus t/m 4 oktober:

Protestantse Gemeente Breda

Ook digitaal te volgen via:

pknbreda.nl/actueel/vieringen.

De wijkgemeenten Lucaskerk en Markuskerk houden gezamenlijke vieringen afwisselend in beide kerken, tenzij anders aangegeven.

Lucaskerk, Tweeschaar 125, 10:45 uur

6 sept: Ton van Prooijen en Thijske Fraanje. Startzondag, PGB-Breed

20 sept: Ton van Prooijen. Vredesweek, doop

4 okt: Ton van Prooijen. Maaltijd van de Heer

Markuskerk, Hooghout 96, 10:00 uur

30 aug: Ton van Prooijen. Maaltijd van de Heer

13 sept: Karen van Huisstede

27 sept: Ton van Prooijen. Oecumenisch, Vredesweek

Johanneskerk, Dreef 5, 10:00 uur

30 aug: pastor T. Fraanje

6 sept: Kerk dicht, PGB-brede viering Lucaskerk

13 sept: Thijske Fraanje

20 sept: Thijske Fraanje

24 sept: oecumenisch ochtendgebed (9 uur)

27 sept: Thijske Fraanje / RK pastor. Oecumenische viering in Martinuskerk, 11:00 uur

4 okt: Thijske Fraanje. Israëlzonidag

Oecumenische Taizé vieringen

Michaelkerk, Hooghout 67, 19:00 uur

5 sept: Taizé viering in Michaelkerk

3 okt: Taizé viering in Michaelkerk

Protestantse Gemeente Ginneken

Laurentiuskerk, Duivelsbruglaan 1, 10:00 uur

30 aug: ds. M. Meijer (Wagenberg) Schrift en Maaltijd

6 sept: ds. G.P.Th Bosma Woord en Gebed

13 sept: ds. J. van Baardwijk (Wijk bij Duurstede) Schrift en Maaltijd

20 sept: ds. J.H. Uytendboogaardt (Utrecht) Schrift en Maaltijd

27 sept: ds. G.P.Th Bosma Schrift en Maaltijd

4 okt: ds. B. Kuipers (Rotterdam) Woord en Gebed

Eglise Wallonne - Waalse kerk Breda

Catharinastraat 83, 11:00 uur

Vieringen in het frans elke 2e en 4e zondag van de maand

13 sept: ds. E. Coulibaly

20 sept: Soefi viering

27 sept: ds. E. Coulibaly

Remonstrantse Gemeente Breda

Lutherse Kerk, Veemarktstraat 11 of Stadserf 3, 10:30 uur

Vieringen elke 4e zondag van de maand.

Maandag 14 sept: gesprekskring met dr. Koen Holzapffel, (15.00 uur). Thema de Bijbelboeken Lucas en Handelingen.

27 sept: ds. Jan Douwes

Doopsgezinde Gemeente Breda

Dorpshuis 't Klooster, Jack van Gilsplein 1 Bavel, 11:00 uur

30 aug: Intrede dienst ds. J.H. Kikkert

4 okt: ds. Th. Smerk

Ekklesia Breda

Vieringen elke 1e en 3e zondag van elke maand in de Lutherse kerk, Veemarktstraat 11, 10:30 uur

6 sept: Franck Ploum

20 sept: Franck Ploum

4 okt: Franck Ploum, 800e sterfdag Franciscus

Oecumenisch Coventry gebed, 12:00 uur

Elke vrijdag gebed voor vrede en verzoening, in de Johanneskerk, Dreef 5, of in de Martinuskerk, Haagsemarkt 2. Aansluitend mogelijkheid tot gratis lunch in de Johanneskerk

28 aug: Johanneskerk

4 sept: Martinuskerk

11, 18 en 25 sept: Johanneskerk

2 okt: Martinuskerk

Zorgcentra en Amphia

Ruitersbos, vieringen vrijdagmiddag, 16:00 uur

18 sept: pastor Ellie Bouwmans

Elisabeth, vieringen vrijdagmiddag, 14:00 uur

4 sept: pastor Ellie Bouwmans

2 okt: pastor Ellie Bouwmans

De Leystroom, vieringen elke 3e vrijdag van de maand, 14:00 uur

18 sept: Mirjam Tielemans en Hillie Blummen, Communie

Zuiderhout, oecumenische viering donderdagmiddag in de kapel, 15:45 uur

Er zijn geen vieringen in deze periode.

Thebe Aeneas

Er zijn geen vieringen in Aeneas. Als u contact wilt met de geestelijk verzorger, kunt u bellen met Pastor J. Schilling (06-2047 6710).

Amphia

Er zijn geen vieringen in het Amphia ziekenhuis. Wanneer u een beroep wilt doen op de geestelijk verzorgers, kunt u bellen via de Receptie (076-5951000) en vragen naar de dienstdoend geestelijk verzorger.

Scheppingsfeest

Kikker kuiert door de kerk en hoort ineens gekibbel uit het zaaltje. Hij springt erheen en kruipt onder het gordijn. Het is de werkgroep Vieren die vergadert over de startzondag! Het thema is 'Bidden voor de Schepping'. De voorzitter heeft moeite om boer Groeneveld en mevrouw Kalman kalm te houden. Mevrouw Kalman roept dat de startzondag over BIDDEN moet gaan: "We gaan psalmen en liederen uitzoeken en God DANKEN voor hoe MOOI alles is." Boer Groeneveld roept: "Mooi?? Wij maken de schepping ZIEK! We moeten voor de schepping OPKOMEN! ACTIE, dat is pas bidden!" De voorzitter zegt sussend: "Mensen, willen we nu bidden OF actie voor de schepping?" Weer begint het gekibbel.

"Ú bent als biologische boer de hele dag met de schepping bezig!" roept mevrouw Kalman, "In de kerk zijn we STIL en BIDDEN we!" "Maar je kan God niet danken voor de schepping en haar tegelijk verruïnen!" roept boer Groeneveld. De voorzitter kucht. "Even praktisch. Wat doen we met de KINDEREN? Hoe maken we het aansprekend voor hen?" "Ik ... heb liedjes over de natuur," zegt de dirigente, "maar iets actiefs is ook leuk!" Mevrouw Kalman knikt zowaar. Boer Groeneveld geeft een klap op de tafel: "Dan mogen ze erna bij MIJ op de boerderij komen, ik geef een SCHEPPINGSFEEST!" Dat vindt iedereen een top-idee. Op de startzondag zijn ook Kik en de muizen erbij. Ze zijn dol op de boerderij én op feestjes. En wij zijn toch óók schepping?, mijmert Kik.

Versje

Ik wil U graag bedanken God, voor alles wat U schept,
voor alles wat U vormt en voedt en uitgevonden hebt,
hoe alles in de kosmos draait en afhangt van elkaar
niet als een soort machine, maar een lichaam, een gebaar.
Er spreekt ook zoveel liefde uit en aandacht voor het kleinste.
En deze aarde met zon en maan vind ik 't állerfijnste,
want hier wonen de mensen, die u zoeken in gebed,
U vinden in uw wonderen en uw tien-geboden wet.
En ben ik stil dan voel ik dat U vreugde in ons schept,
en ons met zachte teugels leidt naar waar U ons graag hebt.
En weet U, als ik knutsel, of ik heb een goed idee,
dan ben ik in de wolken en schep 'k een beetje met U mee.

Uit de Bijbel

Mannelijk en vrouwelijk schiep Hij de mensen.
Toen Hij hen geschapen had,
zegende Hij hen en noemde hen mens.
Genesis 5:2, NBV 2021

Teksten: Marjet de Jong
Tekeningen: M. Jurriëns